

Miljö- och räddningstjänstnämnden

Liljan 3

Yttrande till MRN, förslag till beslut, föreläggande med vite om att åtgärda inomhustemperatur

Förslag till beslut

Miljö- och räddningstjänstnämnden förelägger Victoria Park Stenby AB, organisationsnummer 556980-9477, att göra följande:

1. Vidta åtgärder så att inomhustemperaturen i Stefan och Maria Wädels lägenhet på Kvartersgången 21 i Eskilstuna uppfyller riktvärdena i Folkhälsomyndighetens allmänna råd om temperatur inomhus (FoHMFS 2014:17). Råden anger att den operativa temperaturen inomhus inte varaktigt bör överstiga 24 °C (under sommaren 26 °C).

Åtgärderna ska vara fackmannamässigt utförda och dokumenterade.

Dokumentationen ska visa att åtgärderna är utförda och kan t ex bestå av intyg från fackman över genomförd åtgärd, kvitton över inköpta föremål/utrustning eller av bilder på genomförd åtgärd.

Dokumentationen från åtgärderna ska ha kommit in till miljö- och räddningstjänstnämnden **senast 30 november 2016**.

2. Efter att åtgärderna är vidtagna ska Victoria Park mäta temperaturen i minst ett sovrum på övervåningen och ett sovrum på nedervåningen i lägenheten. Temperaturmätningen ska ske under minst sju dagar i juli 2017 och resultatet ska dokumenteras.

Dokumentationen från temperaturmätningen ska ha kommit in till miljö- och räddningstjänstnämnden **senast 11 augusti 2017**.

Beslutet om föreläggande förenas med vitesbelopp:

Punkt 1: **20 000 kronor** om dokumentationen från åtgärderna inte lämnats till miljö- och räddningstjänstnämnden i tid.

Punkt 2: **5 000 kronor** om dokumentationen från temperaturmätningen inte lämnats till miljö- och räddningstjänstnämnden i tid.

Beslutet fattas med stöd av 2 kap 3§, 9 kap 3 och 9§§, 26 kap 9 och 21§§ miljöbalken och med särskild hänvisning till punkt 1 i 33§ i förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet- och hälsoskydd samt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om temperatur inomhus (FoHMFS 2014:17).

Skäl för beslutet

Bedömningsgrunder för vårt beslut

Enligt 2 kap 3 § i miljöbalken ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten/åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet/åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Med olägenhet för människors hälsa avses enligt 9 kap 3 § miljöbalken en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Enligt 9 kap 9 § miljöbalken ska bl.a. bostäder brukas på ett sådant sätt att olägenheter för människors hälsa inte uppkommer och ägare till berörd egendom ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att hindra uppkomsten av eller undanröja olägenheter för människors hälsa.

Enligt 26 kap 9 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten meddela de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken ska följas.

Enligt 26 kap 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövare att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Enligt 33 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska en bostad i syfte att hindra uppkomst av olägenhet för människors hälsa särskilt ge betryggande skydd mot bl.a. värme, kyla och drag.

Enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om temperatur inomhus (FoHMFS 2014:17) bör den operativa temperaturen inomhus inte varaktigt överskrida 24 °C. Under sommaren bör den operativa temperaturen inomhus inte varaktigt överskrida 26 °C.

Bedömning

Miljökontoret har mätt temperaturen i Stefan och Maria Wädels lägenhet mellan den 4 och 11 maj 2016. Mätningen visade att Folkhälsomyndighetens allmänna råd om temperatur inomhus (FoHMFS 2014:17) överskreds och därför föreligger olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalken.

Medeltemperaturen under hela mätperioden var 25,8 °C men som synes av temperaturkurvan i figur 1 i bilagan, var temperaturen klart över 26 °C under andra halvan av mätningen och visade de två sista dagarna av mätningen dessutom toppar över 28 °C.

Fastighetsägaren Victoria Park har vidtagit flera åtgärder men de har inte varit tillräckliga för att riktvärdena i FoHMFS 2014:17 ska uppfyllas. Fastighetsägaren har också angett att man fortfarande arbetar med att hitta lösningar.

Ärendet har pågått under en lång tid. För att olägenhet för människors hälsa till följd av för hög inomhustemperatur inte ska fortsätta under en ännu längre tid bedömer miljö- och räddningstjänstnämnden att det är befogat att förelägga fastighetsägaren om att vidta åtgärder och att förena föreläggandet med vite.

Ärendet

Stefan Wädel ringde till miljökontoret den 19 februari 2016 och berättade att det var varmt i lägenheten. Han berättade att det i övervåningens två rum var 25,5 °C respektive 24,5 °C.

Samma dag skickades ett brev till hyresvärderna Victoria Park där de informerades om klagomålet och ombads svara vilka åtgärder som de planerade att utföra.

Victoria Park kontaktade miljökontoret den 14 mars 2016 och berättade att termostater bytts i lägenheten den 23 februari 2016. De bedömde att problemet var strålningsvärme och att de inte kan göra något mer åt det. Tidigare har även solfilm satts upp på fönstren på övervåningen i lägenheten.

Stefan Wädel ringde den 18 mars 2016 och berättade att läget är oförändrat, ingen förbättring. Termostater byttes inte enligt Stefan, eftersom de som kom och skulle byta termostaterna sa att det var onödigt eftersom elementen ändå inte var igång.

Miljökontoret besökte lägenheten den 22 mars 2016. Vid besöket mättes lufttemperaturen på övervåningen som visade 24,2-24,4 °C. Vid besöket placerades även en temperaturlogger som mätte temperaturen under ett dygn i ett sovrum på övervåningen. Medeltemperaturen under mätningen var 22,9 °C. Utomhustemperaturen var ca +4 °C.

Den 5 april 2016 ringde Stefan Wädel till miljökontoret och berättade att det fortfarande var varmt i lägenheten.

Den 7 april 2016 ringde Victoria Park till miljökontoret och berättade att ett antal åtgärder hade utförts. Temperaturen på tilluften hade sänkts från 22 till 20 °C, oisolerade rör i undercentralen under lägenheten hade isolerats, en fläkt i undercentralen som tidigare varit avstängd var nu igång och ventilationen i lägenheten hade ökats. Victoria Park berättade att de inte vet varför lägenheten är varm trots detta. Framförallt inte varför övervåningen blir varm, det borde inte ha koppling till undercentralen. Victoria Park berättade att de har kontakt med konsulter men vet inte vad som kan göras mer.

Miljökontoret kontaktade Stefan Wädel den 21 april 2016 för att fråga om någon förbättring skett efter åtgärderna. Det hade det inte enligt Stefan.

Mellan den 4 och 11 maj 2016 mätte miljökontoret temperaturen i lägenheten, se under rubriken "Temperaturmätning" nedan.

Den 23 maj 2016 kontaktade miljökontoret Victoria Park för att meddela resultatet av mätningen och efterfråga vilka ytterligare åtgärder som de planerade göra.

Victoria Park svarade den 2 juni 2016 att de fortfarande arbetar med frågan.

Den 6 juni 2016 kontaktade Stefan Wädel miljökontoret och berättade att problemen kvarstår och att temperaturen i det ena sovrummet på övervåningen varit över 30 °C sedan en vecka tillbaka.

Temperaturmätning

Miljökontoret genomförde en loggning av temperaturen i lägenheten mellan den 4 och 11 maj 2016. En CA 1510 logger användes för att mäta lufttemperaturen under en vecka. Loggern placerades på sängbordet i det ena sovrummet på övervåningen. Medeltemperaturen under mätningen var 25,8 °C. Temperaturen var klart över 26 °C under andra halvan av mätningen och visade de två sista dagarna av mätningen toppar över 28 °C. Maxtemperaturen utomhus var mellan 17-25 °C under mätningen. Se bilaga för temperaturkurva och mer information om mätningen.

Föreläggande

Mot bakgrund av temperaturmätningen beslutade miljö- och räddningstjänstnämnden den 10 juni 2016 att förelägga Victoria Park att åtgärda inomhustemperaturen. Dokumentationen från åtgärderna skulle ha lämnats till miljökontoret senast 29 juli 2016.

Föreläggande med vite

Eftersom ingen dokumentation enligt föreläggandet daterat 10 juni 2016 har kommit till miljökontoret beslutar nu miljö- och räddningstjänstnämnden att förelägga Victoria Park att åtgärda inomhustemperaturen och förena föreläggandet med vite.

MILJÖKONTORET

Gustav Helander
Miljöinspektör

Bifogas: delgivningskvitto

—
Beslutet skickas till:

Victoria Park Stenby AB, VICTORIA PARK AB BOX 2, 201 20 MALMÖ

Kopia skickas till:

Stefan och Maria Wädel, Kvartergången 21, 632 34 Eskilstuna

Fredrik Åberg, Victoria Park, Domaregatan 10, 632 32 Eskilstuna

Hur man överklagar

Om du vill överklaga det här beslutet ska du skriva till miljö- och räddningstjänstnämnden:

Miljö- och räddningstjänstförvaltningen
Miljöavdelningen
631 86 Eskilstuna

- Överklagandet ska vara skriftligt
- Skriv vilket beslut du överklagar genom att ange ärendets nummer - bifoga gärna kopia av beslutet.
- Redogör för varför du menar att beslutet är felaktigt, och hur du anser att beslutet ska ändras.
- Underteckna brevet och förtydliga namnteckningen och uppge personnummer/organisationsnummer, postadress och telefonnummer. Om du anlitar ombud sänd med fullmakt.

För att ert överklagande ska tas upp ska det ha kommit in till miljö- och räddningstjänstförvaltningen senast tre veckor från det att du har tagit del av beslutet. Miljö- och räddningstjänstnämnden skickar sedan ärendet till länsstyrelsen om inte nämnden själv ändrar beslutet på det sätt som du begärt.